

**Győr Megyei Jogú Város
Helyi Választási Bizottságának
1/2023. (III. 17.) számú határozata**

Győr Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: Választási Bizottság) - 2023. március 17. napján tartott ülésén - helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő:

határozatot:

Győr Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága a Pollreisz Balázs magánszemély, mint szervező (a továbbiakban: Szervező) által benyújtott, helyi népszavazásra javasolt

„Akarja-e Ön, hogy Győrben akkumulátorgyárat létesítsenek?”

kérdés hitelesítését megtagadja.

A Választási Bizottság a határozatot nyolc napon belül Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala hirdetőtábláin és a www.gyor.hu internetes portálon teszi közzé.

A Választási Bizottságnak a helyi népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadásával kapcsolatos döntése ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A felülvizsgálati kérelmet - a Győri Törvényszékhez címezve - úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül 16.00 óráig megérkezzen a Választási Bizottsághoz (személyesen, vagy postán: 9021 Győr, Városház tér 1., e-mail: valasztas@gyor-ph.hu). Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (5) bekezdésében meghatározott esetben a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja. A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

Szervező, mint magánszemély 2023. február 16. napján helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be a Választási Bizottság részére a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36. (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.

A Győr Megyei Jogú Város Helyi Választási Irodára leadott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés a következő:

„Akarja-e Ön, hogy Győrben akkumulátorgyárat létesítsenek?”

Győr Megyei Jogú Város Helyi Választási Iroda vezetője az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a kérdések benyújtásától számított öt napon belül elvégezte a kezdeményezés és az aláírásgyűjtő ív előzetes vizsgálatát, ennek eredményeként a kérdést a Helyi Választási Bizottság elé terjesztette.

A Választási Bizottság az Nsztv. 41. § (1) bekezdése értelmében a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése értelmében a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra **egyértelműen** lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a **képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség**, és ha igen, **milyen** döntés meghozatalára köteles.

Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése szerint helyi népszavazás tárgya **a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügy** lehet.

Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében **az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes**.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése szerint a **képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyekben lehet helyi népszavazást kiírni**.

Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló kormányrendelet módosításáról szóló **141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Korm. rendelet) **6/ZS. §-a és a 2. melléklet 85. pontja táblázatában felsorolt Győr Megyei Jogú Város külterületi ingatlanjait érintő Győri Ipari Park bővítését a Korm. rendelet nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak nyilvánította, és a kiemelt jelentőségű ügyekben koordinációs feladatokat ellátó főispánnak a Kormányhivatalt vezető főispánt jelölte ki.**

A felsorolt ingatlanok vonatkozásában a Korm. rendelet a helyi építési szabályzat előírásait megváltoztatta, a megjelölt területet jelentős mértékű zavaró hatású ipari területté nyilvánította, és sajátos beépítési és építési szabályokat határozott meg. A Korm. rendelet hatálya alá tartozó győri külterületi ingatlanok vonatkozásában tehát **a helyi önkormányzatnak (Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének) nincs hatásköre** és jogi lehetősége többek között a helyi építési szabályok - magasabb szintű jogszabálytól - eltérő megállapítására az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésére figyelemmel.

Rögzíti a Választási Bizottság továbbá, hogy az önkormányzatok feladat- és hatásköreire vonatkozó szabályozás, így Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 10. § és 13. §-a, valamint Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 30/2012. (XII. 19.) önkormányzat rendelete Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról figyelembevételével **nem állapítható meg olyan kötelező önkormányzati feladat, amely jelen tárgykörben a képviselő-testület hatáskörét megalapozná.**

A Mötv. 10. § (2) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes.

Az Nsztv. 40. § (1) bekezdése értelmében **a kezdeményezés nem lehet ellentétes a helyi népszavazás alkotmányos céljával és rendeltetésével.** A Kúria gyakorlata alapján **sem lehet népszavazást tartani olyan kérdésben, amely kapcsán a népszavazás valamely eredménye törvényi vagy alaptörvényi kollíziót eredményezne.**

A Kúria Knk.IV.37.416/2015/2. sz. határozata szerint: „*Ha akár a Nemzeti Választási Bizottság, akár a Kúria arra a következtetésre jut, hogy a kérdésben rejlő alapjogi kollízió, vagy az adott alapjog valamely alkotmányos értékkel való ütközése csak az Alaptörvény módosításával oldható fel, akkor a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján nem bocsátható országos népszavazásra.*”

Jelen helyi népszavazásra feltenni kívánt kérdés alapvető jogok, így az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében meghatározott vállalkozáshoz való jog, illetve a XIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való jog korlátozására irányul.

A népszavazásra javasolt kérdés sérti azoknak a személyeknek az Alaptörvény XII. cikkében foglalt vállalkozáshoz való jogát, akik ilyen létesítmény létrehozatalát vagy működtetését üzletszerűen, profit reményében végeznék, továbbá az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogát, akik ilyen üzem létrehozatalára alkalmas ingatlan vagy ingó vagyonnal rendelkeznek.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése alapján a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A jogszabály tehát megköveteli, hogy a kérdés a választópolgárok és a jogalkotó számára egyaránt egyértelmű legyen. A Kúria Kvk.0.37.300/2012/2. számú határozata alapján az egyértelműség akkor teljesül, ha e két feltétel együttesen áll fenn.

A Kúria Knk.IV.38.010/2015/2. számú határozata értelmében a népszavazási kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének, amennyiben nem lehet biztosan megállapítani, hogy a kérdés által használt fogalomrendszer a kérdéstről szavazó választópolgárok számára világos és érthető. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A Kúria következetes gyakorlata szerint sérti a választópolgári egyértelműség követelményét, ha a választópolgárnak azért nincs módjában átlátni döntése érdemi következményeit, mert annak nem ismerheti lényegi összefüggéseit, ugyanis ahhoz olyan speciális jogi, szakmai, információbeli ismeretek kellenének, ami nem várható el (lásd pl. Knk.VII.37.411/2017/3.)

Fentiek alapján a Választási Bizottság nem tartja egyértelműnek a kérdést a tekintetben, hogy a "létesítsenek" kifejezés használatával kire kíván utalni a kérdést megfogalmazó, valamint hiányzik az időbeli és helybeli meghatározás.

A Választási Bizottság megállapította, hogy a választópolgároktól nyilvánvalóan nem várható el, hogy ismerjék minden létrehozni tervezett, illetve már működő üzem vonatkozásában a környezetre, a gazdaságra, illetve az egészségre gyakorolt hatást, illetve azt, hogy bármely építmény, így ipari létesítmény, például „akkumulátorgyár” létrehozatala során is az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 31. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak, mely szerint: „Az építményeket csak úgy szabad elhelyezni, hogy azok együttesen feleljenek meg a településrendezési, településképi, illeszkedési, a környezet-, a táj-, természet- és a műemlékvédelmi, továbbá a rendeltetési, az egészség-, a tűz-, a köz- és más biztonsági, az akadálymentességi követelményeknek, valamint a geológiai, éghajlati, illetőleg a terep, a talaj és a talajvíz fizikai, kémiai, hidrológiai adottságainak, illetőleg azokat ne befolyásolják károsan.”

Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a Kormány általános építésügyi hatósági feladatokra a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokat jelölte ki.

Győr közigazgatási területén tehát az építmények, építési tevékenységek tekintetében az **általános építésügyi hatósági feladatokat Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) látja el.**

Egy esetleges akkumulátorgyár létesítése esetén továbbá a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alá tartozó eljárás(ok) lefolytatása is szükséges, melyekben az eljárás a **környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági** és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet alapján - szintén - **a Kormányhivatal hatáskörébe tartozik.**

Győr Megyei Jogú Város területén tehát akkumulátorgyár, illetve bármely ipari létesítmény telepítéséhez, létesítéséhez elsődlegesen a Kormányhivatal hatósági eljárásának lefolytatása szükséges, melynek keretében különböző - környezetvédelmi-, ügyi- katasztrófavédelmi - szakhatóságok bevonásával történő vizsgálatok és eljárások lefolytatását követően **a Kormányhivatal - és nem Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata - hatáskörébe tartozik** e tevékenység jogszerű engedélyezése, illetve vonatkozó döntés meghozatala.

Fentiek alapján a kérdésben tartott érvényes és eredményes helyi népszavazás esetén sem teljesül az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt követelmény, mely alapján a közgyűlés el tudná dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A leírtak alapján a Választási Bizottság megállapította, hogy Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának a fentiek szerint nincs hatásköre a helyi népszavazásra javasolt kérdés (akkumulátorgyár létesítése) vonatkozásában, továbbá a kérdés népszavazásra bocsátása alaptörvényi kollíziót eredményezne, ezért a kérdés nem bocsátható helyi népszavazásra az Nsztv. 32. § (1) bek.-e alapján figyelemmel az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésére és az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésére, valamint az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjára.

Fenti indokolás után a Választási Bizottság megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, ezért az Nsztv. 41. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a kérdés hitelesítésének megtagadásáról döntött.

A határozat a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseken, továbbá az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, a 32. § (1) bekezdésén, 34. § (2) bekezdésén, 36. §-án, 40. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. § (1) bekezdésén és a Ve. 223-225. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének s) pontján alapul.

Győr, 2023. március 17. napján

Dr. Gál Miklós
a HVB elnöke